2026/1454

30.6.2026 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2026/1454 НА СЪВЕТА

от 25 юни 2026 година

за спиране на прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Сомалия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) ([1]), и по-специално член 25а, параграф 5, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) След оценка съгласно член 25а, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 810/2009, Комисията счита, че сътрудничеството със Сомалия в областта на обратното приемане е недостатъчно. Необходими са значителни подобрения в сътрудничеството по всички етапи от процеса на обратно приемане, включително за да се гарантира, че Сомалия си сътрудничи ефективно с държави членки при установяването на самоличността на незаконни мигранти, издаването на временни документи за пътуване и организирането на операции по връщане по навременен и предвидим начин, както за принудителното, така и за доброволното връщане.

(2) С много малко изключения държавите членки са изправени пред постоянни предизвикателства поради липсата на яснота по отношение на органите, които са компетентни да бъдат насрещни страни на Съюза и на отговори на исканията за обратно приемане и издаване на временни документи за пътуване, по-специално по отношение на принудителното връщане.

(3) Като се имат предвид стъпките, предприети до момента от Комисията за подобряване на степента на сътрудничество със Сомалия, и цялостните отношения на Съюза със Сомалия, сътрудничеството на Сомалия със Съюза по въпросите на обратното приемане не е достатъчно и следователно е необходимо да се предприемат действия.

(4) Поради това прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 810/2009 следва да бъде временно спряно за гражданите на Сомалия, за които се прилага изискването за виза съгласно Регламент (ЕС) 2018/1806 на Европейския парламент и на Съвета ([2]). Целта е Сомалия да бъде насърчена да предприеме действия, необходими за подобряване на сътрудничеството в областта на обратното приемане.

(5) Временно спрените разпоредби следва да бъдат посочените в член 25а, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕО) № 810/2009, а именно: прилагането на предвидената в член 14, параграф 6 възможност за освобождаване от изискванията по отношение на документните доказателства, които трябва да бъдат представени от кандидатите за виза; прилагането на общия срок за обработване от 15 календарни дни, посочен в член 23, параграф 1, чието спиране в резултат на това ще изключи и прилагането на правилото, позволяващо удължаването на този срок до 45 дни само в отделни случаи, което означава, че стандартният срок за обработване става 45 дни; издаването на многократни визи в съответствие с член 24, параграфи 2 и 2в и незадължителното освобождаване от визова такса за притежателите на дипломатически и служебни паспорти в съответствие с член 16, параграф 5, буква б).

([1]) ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj.

([2]) Регламент (ЕС) 2018/1806 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj).

(6) Настоящото решение не следва да засяга прилагането на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]), с която правото на свободно движение се предоставя и на членовете на семейството, независимо от тяхното гражданство, когато придружават или се присъединяват към гражданина на Съюза. Следователно настоящото решение не се прилага по отношение на членове на семейството на гражданин на Съюза, за които се прилага Директива 2004/38/ЕО, нито на членове на семейството на гражданин на трета държава, който се ползва с право на свободно движение, равностойно на това на гражданите на Съюза, съгласно споразумение между Съюза и трета държава. Настоящото решение не следва да се прилага за членовете на семейството на граждани на Обединеното кралство, които са бенефициери по Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия ([4]) (наричано по-нататък „Споразумението за оттегляне“), при условие че съответните членове на семейството имат право да се присъединят към бенефициера по Споразумението за оттегляне в приемащата държава и кандидатстват за виза за тази цел.

(7) Мерките, предвидени в настоящото решение, не следва да засягат задълженията на държавите членки съгласно международното право, включително като приемащи държави на международни междуправителствени организации или домакини на международни конференции, свикани от Организацията на обединените нации или други международни междуправителствени организации, чийто домакин е държава членка. Следователно временното спиране не следва да важи за граждани на Сомалия, които кандидатстват за виза, доколкото това е необходимо, за да могат държавите членки да изпълнят задълженията си като приемащи държави на такива организации или домакини на такива конференции.

(8) Настоящото решение не следва да засяга възможността кандидатите да подават заявления за визи и да им бъдат издавани визи при пълно зачитане на Хартата на основните права на Европейския съюз.

(9) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящото решение представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящото решение Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

(10) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета ([5]). Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(11) По отношение на Исландия и Норвегия настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген ([6]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета ([7]).

([3]) Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj).

([4]) ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.

([5]) Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

([6]) ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj.

([7]) Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj).

(12) По отношение на Швейцария настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([8]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета ([9]).

(13) По отношение на Лихтенщайн настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([10]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета ([11]).

(14) По отношение на Кипър настоящото решение представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Настоящото решение се прилага по отношение на гражданите на Сомалия, за които се прилага изискването за виза съгласно Регламент (ЕС) 2018/1806.

2. Настоящото решение не се прилага по отношение на гражданите на Сомалия, които са освободени от изискването за виза съгласно член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1806 или за които държавите членки са предвидили изключения от изискването за виза в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2018/1806.

3. Настоящото решение не се прилага за граждани на Сомалия, които са:

а) членове на семейството на гражданин на Съюза, за които се прилага Директива 2004/38/ЕО, когато придружават или се присъединяват към гражданина на Съюза;

б) членове на семейството на гражданин на трета държава, който се ползва с право на свободно движение, равностойно на това на гражданите на Съюза, по силата на споразумение между Съюза и трета държава; или

в) членове на семейството на гражданин на Обединеното кралство, който е бенефициер по Споразумението за оттегляне, при условие че съответните членове на семейството имат право да се присъединят към бенефициера по Споразумението за оттегляне в приемащата държава и кандидатстват за виза за тази цел.

4. Настоящото решение не засяга случаите, когато държава членка е обвързана от задължение съгласно международното право, а именно:

а) в качеството си на приемаща държава на международна междуправителствена организация;

б) в качеството си на държава домакин на международна конференция, свикана от или под егидата на Организацията на обединените нации или на други международни междуправителствени организации, чийто домакин е държава членка;

([8]) ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2008/178(1)/oj.

([9]) Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj).

([10]) ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj.

([11]) Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj).

в) съгласно многостранно споразумение, предоставящо привилегии и имунитети; или

г) съгласно Договора за помирение от 1929 г. (Латеранския договор), сключен от Светия престол (града държава Ватикан) и Италия, както е изменен за последен път.

Член 2

Временно се спира прилагането на следните разпоредби на Регламент (ЕО) № 810/2009:

а) член 14, параграф 6;

б) член 16, параграф 5, буква б);

в) член 23, параграф 1; и

г) член 24, параграфи 2 и 2в.

Член 3

Настоящото решение поражда действие в деня на нотифицирането му.

Член 4

Адресати на настоящото решение са Кралство Белгия, Република България, Чешката република, Федерална република Германия, Република Естония, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Република Хърватия, Италианската република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Унгария, Република Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Румъния, Република Словения, Словашката република, Република Финландия и Кралство Швеция.

Съставено в Люксембург на 25 юни 2026 година.

За Съвета

Председател

M. PANAYIOTOU